

РЕШЕНИЕ

№ 41

гр. Пловдив, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на дванадесети януари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Нестор Сп. Спасов

Членове: Емилия Ат. Брусева
Меденка М. Недкова

при участието на секретаря Красимира Хр. Н. Кутрянска
като разгледа докладваното от Меденка М. Недкова Въззивно търговско дело
№ 20235001000673 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и сл. ГПК.

С решение №358/19.IX.2023год. постановено по т.д.
№378/2021год. Пловдивският окръжен съд е осъдил З.д. "Е." АД гр.С., ЕИК
*** да заплати на М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и
законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, с адрес с.С., община Р.,
област П., ул."Л." №*, сумата 15 000лв., представляваща обезщетение за
неимуществени вреди, дължимо по договор за задължителна застраховка
„Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключен по полица №***, със
срок на покритие от 21.VII.2019год. до 21.VII.2020год., които вреди са
резултат от настъпило на 24.I.2020год. в с. С. ПТП, за което е съставен
Констативен протокол за ПТП №***год. и е образувано ДП№31/2020год. по
описа на РУ-Р., ведно със законната лихва върху сумата, считано от
25.II.2020год. до окончателното и изплащане, като е отхвърлил иска по
чл.432ал.1 КЗ за разликата над 15 000лв. до претендираните 60 000лв., като
неоснователен.

Осъдил е З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** да заплати на адв. Р. И. М., с личен № ***, на основание чл.38ал.2 ЗА, сумата 2 750лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на ищеца.

Осъдил е З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт и сметката на Пловдивски окръжен съд, ДТ в размер на 600лв. и 441.25лв. разноски, изплатени от бюджета на съдебната власт.

Осъдил е М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, да заплати на З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК ***, на основание чл.78ал.3 ГПК, направените по делото разноски в размер на 528.75лв..

ВЪЗЗИВНА ЖАЛБА вх.№***год. е постъпила от З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК ***, представлявано от изпълнителните директори Й.Ц.Ц. и Р. Г. Б., чрез пълномощника юрисконсулт Б. Г., против решение№358/19.IX.2023год. по т.д.№378/2021год. на Пловдивски окръжен съд **изцяло**, тъй като намира съдебният акт за несъобразен с материалния закон и необоснован. Съществен порок на решението е правния извод на решаващият състав, че за водачът на МПС е съществувало задължение при приближаване към място, където в близост до него се намират деца, да намали скоростта и при необходимост да спре. Счита, че този извод не може да бъде споделен, дотолкова, доколкото за водачът на едно МПС възниква задължение да съобрази поведението си с дадена опасност на пътя, една когато тя е възникнала и е могла да бъде възприета като такава. В конкретният случай пострадалият към момента, в който е бил видим от водача на МПС, е бил с гръб към пътното платно. По време на последвалата маневра, видимостта за водача е била ограничена, заради паркирали наблизко автомобили. И именно в този момент, по неотнормени за производството причини, пострадалият ищец се обръща и тичайки предприема пресичане на улицата, като след като възприема движещият се автомобил, преустановява пресичането, но не успява да запази равновесие, пада с изпънати крака напред и удря странично десния крак в долния праг на автомобила. Последвалите травматични увреждания са пряка последица именно от това падане и нямат никакво отношение към противоправно поведение от страна на застрахования

водач. Ето защо жалбоподателят не споделя извода на първоинстанционния съд, че по делото са доказави всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане, тъй като липсва противоправно поведение на застрахования водач и законовата презумпция по чл.45ал.2 ЗЗД е оборена, като е доказано, че не застрахованият водач е блъснал пешеходеца, а последният се е блъснал в застрахования автомобил. Решението е и необосновано, тъй като първоинстанционният съд приема, че в конкретният случай, след като е имал възможност да забележи пешеходеца, водачът на автомобила е следвало да спре незабавно и то екстремно. Приетото от първоинстанционният съд влиза в колизия с установеното в чл.24 от ЗДвП задължение за водача на МПС да не предприема рязко спиране, освен ако не трябва да се предотврати ПТП, с оглед установената по делото фактическа обстановка на механизма на настъпилото ПТП. В условие на евентуалност жалбоподателят прави възражение, че дължимият размер на обезщетението за неимуществени вреди, причинени на пострадалия от процесното ПТП, е завишен и прекомерен. Обжалва и отчетеният от първоинстанционния съд принос на пострадалия за настъпване на процесното ПТП, като занижен и некореспондиращ на установената по делото фактическа обстановка. Оспорва началният момент от който е присъдена лихва за забавено изплащане на застрахователното обезщетение, като незаконосъобразен с нормата на чл.429ал.3 КЗ във връзка с чл.497 КЗ. Моли въззивният съд да отмени решението на ОС- Пловдив и постанови ново решение по същество, с което отхвърли предявеният иск по чл.432ал.1 КЗ, като неоснователен и недоказан. Претендира за съдебните разноски по делото, като представя списък по чл.80 ГПК.

ВЪЗЗИВАЕМИЯ М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, чрез пълномощника му адв. Р. М. подава отговор вх.№***год., с който оспорва изцяло въззивната жалба на застрахователното дружество, като неоснователна и моли ПАС да потвърди решението на първоинстанционния съд, като законосъобразно и правилно, като му присъди съдебните разноски по водене на делото пред въззивната съдебна инстанция.

Въззивната жалба е допустима, тъй като е подадена в законоустановения срок по чл.259ал.1 ГПК, от надлежно легитимирана страна и срещу подлежащ на обжалване акт на първоинстанционния съд.

Пловдивският апелативен съд като взе предвид направените от страните твърдения и възражения и развитите в жалбата доводи, с оглед разпоредбите на чл.269 ГПК, чл.271 ГПК и след преценка на събраните по делото доказателства, в тяхната съвкупност и поотделно, на основание чл.235 ГПК, провери валидността, допустимостта и правилността на обжалваният съдебен акт, прие за установено следното:

Решението на първоинстанционният съд е валидно, т.е. постановено от надлежния окръжен съд, съобразно правилата на родовата и местна подсъдност, функциониращ в надлежен състав и в рамките на предмета на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма и надлежно подписано. То е и допустимо решение, постановено при липса на съществени процесуални нарушения на съдопроизводствените правила.

По правилността на решението на първоинстанционния съд въззивната съдебна инстанция е ограничена от посоченото във въззивната жалба, освен когато става дума за императивна правна норма или когато съдът следи служебно за интересите на някоя от страните по делото или ненавършили пълнолетие деца, съгласно т.1 от ТР№1/2013год. на ОСГТК на ВКС.

Предмет на делото е предявен от ищеца М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, иск с правна основание чл.432ал.1 КЗ във връзка с чл.45 ЗЗД срещу ответника З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК ***, да му заплати обезщетение в размер на 60 000лв. за претърпените неимуществени вреди, изразяващи се в болки, страдания и психически стрес, вследствие на получените при ПТП на 24.I.2020год. телесни увреждания, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 25.II.2020год.- датата на уведомлението на ответника, до окончателното и изплащане, както и направените по делото разноски.

С оглед изложеното във въззивната жалба на З.Д "Е." АД гр.С., че обжалва решението изцяло, спорно по делото е противоправното и виновно поведение на водачът Н.Г.В. на застрахования лек автомобил марка „Ф.“, модел „П.“ с рег.№*** при настъпване на процесното ПТП на 24.I.2020год. в с. С., община Р., област П., приносът на пострадалия М. Б. М. за настъпване на процесното ПТП и причинените му телесни увреждания при това ПТП, както и дължимият размер на застрахователното обезщетение за

претърпените неимуществени вреди от телесните увреждания, причинени на пострадалия при процесното ПТП.

Безспорно е по делото наличието на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за лек автомобил „Ф. П.“ с рег.№***, управляван от деликвента Н.Г.В. към датата на настъпване на процесното ПТП- 24.I.2020год., при ответното застрахователно дружество З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** по застрахователна полица №***, валидна от 21.VII.2019год. до 21.VII.2020год.. В изпълнение на изискванията на чл.380 КЗ, ищецът М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, чрез пълномощника му адв. Р. М., е предявил застрахователна претенция с молба вх.№***год., по която в ответното застрахователно дружество е образувана щета№***год.. На 2.III.2020год. с уведомително писмо изх.№*** З.Д "Е." АД гр.С. е указал на молителят М. М., чрез неговата майка и законна представителка Г. Е. А., че не е представил всички необходими доказателства по застрахователната претенция, за да се определи обезщетение по основание и размер, както и че не е посочена банкова сметка за изплащане на обезщетението, с титуляр пострадалото лице. Ето защо за ищеца е налице правен интерес да претендира по съдебен ред /чрез иск по чл.432ал.1 КЗ/ изплащане на обезщетение за претърпените неимуществени вреди, в резултат на причинените му телесни увреждания при процесното ПТП, настъпило на 24.I.2020год..

Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на деликвента. За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл.432ал.1 КЗ е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка «Гражданска отговорност» между прекия причинител на вредата и застрахователя. Наред с това следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител- застрахован, спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди. Или прякото право срещу застрахователя възниква само, доколкото възниква деликтно право срещу застрахования по застраховка «Гражданска отговорност» и в този смисъл то е функционално обусловено от последното. Застрахователят, като пряко задължено лице отговаря в този обем, в който отговаря и причинителят на щетата.

От представеният Констативен протокол за ПТП с пострадали лица №***, съставен от длъжностно лице при РУ-Р. се

установява, че на 24.I.2020год., около 10.30часа в с. С., община Р., област П., на ул. „Х.Б.“, е настъпило ПТП, при което лек автомобил „Ф. П.“ с рег.№***, управляван от Н.Г.В., ЕГН *****, е ударил ищеца М. Б. М.. Впоследствие е образувано ДП №31/2020год. по описа на РУ- Р., което е приложено като доказателство по делото. Образуваното във връзка с него АНД №2188/2022год. по описа на РС- Пловдив е прекратено на основание чл.343ал.2т.2 НК във връзка с ал.1, б.“б“ НК по искане на пострадалия.

От свидетелските показания на водача на автомобила Н.В., се установява, че той се е движел с автомобила по главния път преминаващ през с. С., след което предприел ляв завой в посока към с.С.. Преди да започне да завива, докато изчаквал автомобилите, движещи се в насрещната лента, свидетелят видял две деца, едно до друго, които стояли на тротоара на ул. „Х.Б.“, по която предстояло да завие. След като завършил маневрата и продължил движението, чул удар от дясната страна на автомобила и веднага предприел спиране. След като спрял, отбил в страни и слязъл от автомобила, видял двете деца да стоят на тротоара, като едното държало другото. На около 3-4 метра от тях имало възрастен човек, който заявил, че чака автобус и е видял всичко. Свидетелят твърди, че едно от децата е било момиче, а другото момче и когато отишъл при тях те му казали, че е блъснал момчето. Вълков разбрал, че момчето не може да ходи и решил да се обади на тел. 112, но то се разпищяло, че майка му ще го убие, ако разбере за случилото се. Тъй като детето продължавало да пици, свидетелят решил, че е неправилно да се обажда на тел.112. След това двете деца напуснали мястото на произшествието, като сестрата носела по- малкото дете. Тогава свидетелят продължил пътя си и откарал намиращия се на мястото възрастен човек до съседното село.

От заключението на първоначалната съдебно-автотехническа експертиза се установява, че след извършване на завоя, водачът Н.В. е управлявал автомобила „Ф. П.“ по платното за движение на ул."Х.Б." в с. С., със скорост от 29км/ч.. В това време ищецът М. М. се е намирал на източния тротоар, извън платното за движение. Когато автомобилът бил на около 12.40 – 12.80м от мястото на удара, ищецът се изправил, завъртял се и се затичал към платното, като навлязъл в него, когато автомобилът се намирал на 11.70 -11.90м от мястото на удара. След като

напуснал тротоара, ищецът се оказал върху платното и в пространството пред неустановен автомобил, който бил спрял до тротоара. Когато той преминал това пространство, вече се намирал на разстояние от около 0.95м от мястото на удара. В този момент водачът задействал спирачната система, като автомобилът отстоял на около 4.03м от мястото на удара. След около 0.50 секунди настъпил удара, като преди него пешеходецът М. М. бил паднал, а след това станал и напуснал платното. През това време автомобилът продължил да се движи в същата посока докато спре. Основна причина за настъпилото ПТП от техническа гледна точка е тръгването на пешеходеца М. М. към платното за движение от клекнало положение и навлизането му върху платното по начин, в момент и място, когато това не е било безопасно, тоест без да се съобрази с приближаващия автомобил. Според вещото лице инж. Т.П., в момента, в който ищецът попаднал непосредствено пред лекия автомобил „Ф. П.“, след като преминал пред спрелия автомобил, водачът на лекия автомобил „Ф. П.“ Н.В. е нямал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП чрез безопасно екстрено спиране. В момента на началото на пресичане /момента на слизането от тротоара/ от страна на М. М., водачът на автомобила е нямал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП-то. В момента когато пешеходецът се изправил, обърнал се и започнал движението си към мястото удара тичайки, водачът на лекия автомобил е нямал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП-то чрез безопасно екстрено спиране. Водачът би могъл да предотврати настъпването на удара, ако в момента, в който пешеходецът - дете се изправил от клекнало положение и започнал да тича към мястото на удара, управляваният от него автомобил се е движел със скорост по-малка от 24 км/ч. и в този момент реагира и задейства спирачната система. От своя страна пешеходецът е имал техническа възможност да предотврати удара, ако не е навлезнал на платното за движение пред лекия автомобил „Ф. П.“, а е изчакал преминаването му. В района на настъпване на произшествието, от дясно на платното за движение, е имало паркиран неизвестен лек автомобил, който е бил препятствие за видимостта на водача на лекия автомобил „Ф. П.“ към тичащото по тротоара дете. Този автомобил е пречел на водача, в момента, когато управлявания от него автомобил се е намирал на 11.10м от мястото на удара, като това продължило до момента, в който лекият автомобил „Ф. П.“ е бил на разстояние 2.42м от мястото на удара. Водачът е

имал възможност да забележи пешеходеца М. М., докато е бил клекнал на тротоара, с гръб към платното, в неподвижно положение. В този момент пешеходецът от техническа гледна точка не е бил пречка за движението. Когато ищецът се е изправил, обърнал се е и се е затичал към платното за движение, лекият автомобил „Ф. П.“ се е намирал от мястото на удара на разстояние по-малко от дължината на пълния спирачен път, тоест в този момент мястото на удара е попадало в опасната зона. Същото се отнася и до по-късните два момента- на навлизане на пешеходеца на платното и на излизането му пред автомобила „Ф. П.“.

От заключението на комплексната автотехническа и съдебномедицинска експертиза, изготвено от вещите лица инж. Т.П. П. и д-р Д.Б.М. се установява, че водачът Н. В. е имал обективна възможност да забележи намиращия се на тротоара М. М., когато е бил на разстояние 23.18м от мястото на удара, когато е завършил маневрата ляв завои. В този момент ищецът е бил клекнал на тротоара и с гръб към платното за движение. Ако в този момент, водачът бил предприел екстрено спиране, е щял да има техническа възможност да спре преди мястото на удара, тъй като се е намирал на разстояние по-голямо от опасната зона. Вещите лица сочат, че преди удара пешеходецът М. М. е тичал към платното за движение, опитал се да спре, но поради високата си скорост се е подхлъзнал и паднал. При падането краката му се намирали напред и достигнали до лекия автомобил „Ф. П.“. При това десният му крак контактувал с долната дясна част на автомобила в областта на десния праг пред предното дясно колело и предната дясна врата. След това ищецът се завъртял в посока обратна на часовниковата стрелка и лазейки излязъл от платното в посока изток. При това съприкосновение между него и автомобила е получена описаната в исковата молба фрактура, която е съответна на увреждане причинено от огъвачен механизъм.

Установява се от приетите по делото писмени доказателства /медицинската документация от УМБАЛ „С. Г.“ ЕАД гр.П./ и заключението на СМЕ, че след произшествието ищецът М. М. е бил откаран в спешното отделение, където след преглед е установено, че е получил разместена, закрыта, коса фрактура на дясната голямопещиялна кост в областта на средна, долна трета. Проведено е лечение чрез мануално, закрыто наместване на фрактурата, без външна фиксация и поставяне на гипсова

имобилизация за 45 дни. Така получената травма е довела до трайно затруднение на движението на десния крак за период от два месеца. Травмата е причинила болка със силно изразен характер, която е намалявала постепенно във времето. Интензивността на болката е била висока непосредствено след травмата и наместването, както и в началния период на раздвижването. Вещото лице д-р Д.М. сочи, че няма настъпили усложнения вследствие на травматичното увреждане при ищеца, като в бъдеще няма да има никакви последици за здравето му.

По делото са разпитани свидетелите Б. М. и Х.Й.. Свидетелят Б. М., който е баща на ищеца, разбрал, че синът му М. е бил ударен от автомобил, когато се прибрал в дома си след работа. Тъй като детето изпитвало силни болки в десния крак, близките извикали линейка, която го откарала в болницата. Там му бил поставен гипс. След изписването ищецът изпитвал силни болки. Бил много уплашен, плачел и не можел да спи вечер. В продължение на два месеца не можел да стъпва на крака си, който бил подут. В този период ползвал патерици. Налагало се за него да се грижи пак майка му, тъй като имал нужда от помощ, за да се обслужва- например при посещение на тоалетна.

Свидетелката Х.Й. твърди, че като съсед е възприела състоянието на М. преди да го откарат в болницата. Той бил пребледнял, не можел да върви, а единият му крак бил подут и го болял. Ищецът се върнал от болницата с гипсиран крак, като останал така два месеца. През това време ходел с патерици, които продължил да ползва и след свалянето на гипса. През двата месеца не можел да излиза и не ходел на училище. Й. твърди, че към настоящия момент детето е по-добре, не си спомня за катастрофата и не говори за нея, само малко куца. Поддържа, че излиза навън и играе с другите деца.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд счита, че предявеният иск по чл.432ал.1 КЗ е основателен и частично доказан по размер. Имуществената отговорност на застрахователя за вреди по застраховката „Гражданска отговорност“ има договорен характер спрямо застрахования и е функционално обусловена от отговорността на последния за причинените вреди. Легална дефиниция на застраховането срещу „Гражданска отговорност“ се съдържа в чл.429ал.1 КЗ. То е вид

застраховане, при което застрахователят се задължава да плати в рамките на определената в договора застрахователна сума обезщетението, което застрахования дължи на трето лице по силата на своята гражданска отговорност-договорна или извъндоговорна. Съгласно разпоредбата на чл.432ал.1 КЗ *увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка «Гражданска отговорност» при спазване на изискванията на чл.380 КЗ. А съгласно разпоредбата на чл.380 КЗ лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция.* Лицето е длъжно да посочи банкова сметка по която застрахователят да плати обезщетението.

На основание чл.498ал.3 във връзка с ал.1 КЗ, абсолютна процесуална предпоставка за предявяване на иска по чл.432ал.1 КЗ от увреденото лице е отправяне от него към застрахователя или негов представител по чл.503ал.1 КЗ, на писмена застрахователна претенция по реда на чл.380 КЗ, на което кореспондира задължението на застрахователя по чл.496ал.1 КЗ да се произнесе по нея в рамките на установен от закона максимален срок от три месеца, считано от предявяването и.

Според чл.498ал.2 КЗ произнасянето на застрахователя в законоустановения тримесечен срок по чл.496ал.1 КЗ, може да бъде: или определяне и изплащане на размера на претендираното застрахователно обезщетение, или отказ за плащане на обезщетението, поради: 1.доказано основание за отказ за плащане на обезщетението, 2.липса на пълно доказване на основанието на претенцията или на размера на вредите, като в последния случай отказът може да е и частичен- само по отношение на недоказания размер на обезщетението.

В настоящият случай ищецът М. Б. М., ЕГН *****, който като малолетен се представлява от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, като увредено лице, е спазил изискванията на чл.380 КЗ във връзка с чл.498ал.1 и 3 КЗ, като с молба вх. №***год., чрез пълномощника му адв. Р. М., е отправил застрахователна претенция до ЗД «Е.» АД гр.С., ЕИК *** за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, представляващи болки, страдания и психически стрес, причинени от получените от него при ПТП на 24.I.2020год. телесни

увреждания. Тъй като застрахователят и до настоящия момент не е определил и изплатил обезщетение за неимуществени вреди по застрахователната претенция, увреденото лице М. Б. М., представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А. е предявил настоящия пряк иск с правно основание чл.432ал.1 КЗ срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите ЗД “Е.“ АД гр.С., който е процесуално допустим. С разпоредбата на чл.432ал.1 КЗ се предоставя право на увредения, спрямо когото застрахованият е отговорен по силата на чл.45 ЗЗД, да претендира заплащане на дължимото обезщетение пряко от застрахователя на деликвента.

Фактическият състав на вземането по чл.432ал.1 КЗ включва следните факти: ответникът да е застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, като в срока на действие на договора, вследствие на противоправното и виновно поведение на водача на застрахования при ответника автомобил, да е настъпило застрахователно събитие, което е покрит риск, в причинна връзка с което ищецът е претърпял имуществени и/или неимуществени вреди.

За да бъде уважен така предявения иск, по делото следва да се установи кумулативно наличие на следните предпоставки: деликт, извършен от лице, което е застраховано към момента на деликта по застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, вреди, причинени на ищеца от този деликт, който представлява застрахователно събитие, обстоятелства, които обосновават определяне по справедливост на размер на неимуществени вреди, за които е предявена претенцията, противоправно поведение на застрахован, причинна връзка между това поведение и вредите, за които ищецът следва да проведе пълно и главно доказване. Съобразно правилото, установено в чл.154ал.1 ГПК, в тежест на ищеца е да докаже претърпените от него имуществени и/или неимуществени вреди в пряка причинна връзка с противоправното деяние на деликвента. А в тежест на ответното застрахователно дружество в случая е да докаже, че поведението на водачът на лекия автомобил не е виновно, тъй като съгласно разпоредбата на чл.45ал.2 ЗЗД във всички случаи на непозволено увреждане, вината се предполага до доказване на противното.

С оглед на събраните в хода на производството писмени и

гласни доказателства, и заключенията на приетите експертизи - единични САТЕ и СМЕ и комплексна СМАТЕ, въззивният съд счита, че са налице предпоставките на чл.45 ЗЗД, които ангажират отговорността на причинителя на вредата /деликвента/ Н.В., а поради това и тази на ответника, при когото е застрахована отговорността му. Съгласно разпоредбата на чл.116 от ЗДвП „водачът на пътно превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към пешеходците, особено към децата, към хората с трайни увреждания, в частност към слепите, които се движат с бял бастун, към слепо-глухите, които се движат с червено-бял бастун и към престарелите хора. А съгласно разпоредбата на чл.117 ЗДвП *при приближаване към място, където на пътя или в близост до него се намират деца, водачът на пътно превозно средство е длъжен да намали скоростта, а при необходимост- и да спре.* Съгласно задължителната съдебна практика-Решение№110/23.V.2014год. по н.д.№279/2014год. на II НО на ВКС „наличието на деца на пътя, или в близост до него, представляват състояние на интензивна опасност за водачите, които следва да се подготвят за внезапно, застрашаващо изменение на пътната обстановка, поради присъщата на тази група пешеходци намалена способност правилно да възприемат и реагират на опасностите при движението. Правилата за специална закрила на малолетните деца имат действие, когато детето е било възприето или обективно е могло да бъде възприето от водача извън опасната зона за спиране на превозното средство“. Съдът намира, че деликвентът Н . В.е нарушил именно правилата за движение по пътищата по чл.116 и чл.117 ЗДвП. Установи се от показанията на самия водач, че той е възприел двете деца още преди да предприеме маневрата, при която е завил на ляво. Видял е също така, че с тях няма възрастен, който да осъществява непрекъснат контрол върху тях така, че да може да предотврати внезапното им навлизане върху пътното платно. В такива случаи, децата са винаги възможно предвидимо препятствие, което водачите на моторни превозни средства следва да имат предвид с оглед вмененото им с чл.20ал.2 ЗДвП задължение - при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Безспорно се установи по делото и от

заклучението на комплексната СМАТЕ, че най-вероятният механизъм на настъпване на процесното ПТП е следния: водачът Н. В. е имал обективна възможност да забележи намиращия се на тротоара М. М., когато е бил на разстояние 23.18м от мястото на удара, когато е завършвал маневрата ляв завой. В този момент М. М. е бил клекнал на тротоара и с гръб към платното за движение. Ако в този момент, водачът е бил предприел екстрено спиране, е щял да има техническа възможност да спре преди мястото на удара, тъй като се е намирал на разстояние по-голямо от опасната зона. Безспорно е установено, че преди удара пешеходецът М. М. е тичал към платното за движение, опитал се е да спре, когато е видял лекия автомобил „Ф. П.“, но поради високата си скорост се е подхлъзнал и паднал. При падането краката му се намирали напред и достигнали до лекия автомобил „Ф. П.“, при което десният му крак е контактувал с долната дясна част на автомобила в областта на десния праг пред предното дясно колело и предната дясна врата. След това М. М. се е завъртял в посока обратна на часовниковата стрелка и лазейки е излязъл от платното в посока изток. При това съприкосновение между него и автомобила е получена описаната в исковата молба фрактура, която е съответна на увреждане причинено от огъвачен механизъм. Т.е. възражението на жалбоподателя, че травматичното увреждане на пострадалия е резултат от падането му на пътното пратно е неоснователно и недоказано по делото.

Безспорно се установи по делото, че в резултат на съприкосновениято между лекия автомобил „Ф. П.“ и десния крак на пешеходеца М. М., на последния е причинено телесно увреждане- разместена, закрыта, коса фрактура на дясната голямопещиялна кост в областта на средна, долна трета. Това травматично увреждане представлява трайно затруднение на движението на десен долен крайник за период от два месеца и е средна телесна повреда по чл.129 НК.

Съгласно разпоредбата на чл.51ал.1 ЗЗД о безщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Ищецът претендира обезщетяване на неимуществените вреди- болки, страдания и психически стрес, причинени от полученото при ПТП на 24.I.2020год. травматично увреждане. При увреждане на здравето или на телесната цялост, при намаляване на трудоспособността и при причиняване на смърт, лицата претърпяват болки и страдания- физически и душевни. В категорията на неимуществените вреди се причислява всичко, което

съставлява лишаване на увредения от радостите, които ни предоставя човешкото съществуване и човешката дейност. Тук могат да се изброят загубата от удоволствията на живота, страдания, болки, неудобства, досада от бездействието и физическото безсилие, чувството за непълноценност, за нереализиране. С други думи пострадалият е принуден да изживее отрицателни емоции, лишен е от възможността да живее пълноценен и щастлив живот, да се радва на живота, така, както може да се радва един здрав човек. Затова в чл.52 ЗЗД законодателят е предвидил задължението да се обезщетят така наречените неимуществени вреди. Това са вреди, които нямат стойностно изражение, които не могат да се осчетоводят и изчислят точно. Законодателят изхожда от разбирането, че макар и несъизмерими, тези вреди следва да бъдат възмездени. Макар и да не могат да се определят точно, желателно е пострадалият да получи известна сума, която да замести и облекчи болките и страданията му. Вложеният от законодателя в нормата на чл.52 ЗЗД критерий за справедливост не е абстрактен, а винаги обусловен от общественото разбиране за справедливост на определен етап от развитието на обществото. Съобразно дадените в т.ІІ на ПВС№4/1968год. разяснения, понятието «справедливост» по смисъла на чл.52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението- такива при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване на състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и други обстоятелства, които съдят е длъжен да обсъди и въз основа на преценката им да определи справедлив размер на обезщетението за причинените неимуществени вреди. От друга страна при определяне на справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди трябва да се вземат предвид конкретните обстоятелства, свързани с тежестта и характера на увреждането, интензитета и продължителността на претърпените физически и емоционални болки и страдания, а така също и икономическото състояние на страната към момента на увреждането, израз на което са и установените лимити на отговорност на застрахователя към този момент.

Неимуществена вреда е причинена, когато увреждането е засегнало дълбоко психическата сфера на пострадалия. Деянието на

деликвента може да съставлява непосредствено въздействие върху психиката на увредения- например последния да е изпитал силен страх, смущение и пр., от които му е трудно да се освободи. Но най-често неимуществените вреди идват като резултат от соматични увреждания- увреждания на тялото, на материята, които рефлектират върху психическия и преди всичко емоционален свят на увредения. Безспорно е установено по делото, че при ПТП на 24.I.2020год. е причинено телесно увреждане на ищеца М. М.- разместена, закрыта, коса фрактура на дясната голямопищялна кост в областта на средна, долна трета. Според заключението на СМЕ, трайното затруднение на движението на десния долен крайник е било за период от два месеца. Интензивността на болките е била голяма непосредствено след получената фрактура на крайника, след наместването и в началния период на раздвижването. Извършено е било мануално, закрыто наместване на фрактурата под обща анестезия, без вътрешна фиксация и поставяне на гипсова имобилизация за срок от 45дни. Постепенно болките са намалявани до пълното им отшумяване. Страданията, които е търпял М. М. са били силно изразени, поради засягането на десния долен крайник и невъзможността му за предвижване, самообслужване и хигиенен режим. Вещото лице д-р Д. е категоричен, че няма да има никакви последици в бъдеще за здравето на М. М. от получената травма и той е напълно възстановен.

От разпитаните свидетели, чиито показания за последователни, убедителни и непротиворечиви, по делото се установява, че лечебния и възстановителния процес при ищеца е кратък /около 2 месеца/, както и че към настоящия момент детето е здраво, ходи на училище, спортува и си играе със своите връзстници. Свидетелите посочват влошеното психическо състояние на ищеца от самото произшествие, от получените травми и от необходимостта за един период от време /около 45дни/ за задоволяване на елементарни нужди да се обслужва от друг човек.

Законодателят определя лимит на отговорността за неимуществени и имуществени вреди, вследствие на телесно увреждани или смърт в разпоредбата на чл.492ал.1т.1 КЗ от 10 420 000лв. за всяко застрахователно събитие, независимо колко са пострадалите лица, който лимит очертава и рамката на паричната отговорност в зависимост от тежестта и еквивалента на неимуществените вреди. Като се съобрази също с обективните критерии на чл.52 ЗЗД относно принципа за справедливо обезщетяване на причинените неимуществени вреди, възрастта на ищеца М. М.- 10 години към момента на настъпване на ПТП, икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия справедливост, което намира израз в нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, неудобствата и ограниченията на пострадалия в личен характер, негативните психични въздействия за пострадалия, свързани с преживения стрес, като тяхната интензивност е далеч по-висока, в случаите когато вредите са причинени на дете, поради по-високата степен на впечатлителност, емоционална чувствителност и по-ниски прагове на

устойчивост към стрес при децата, въззивният съд счита за справедлив размер на дължимото обезщетение на М. М. за причинените му неимуществени вреди, болки, страдания и психически стрес, в резултат на телесното увреждане, което му е причинено при ПТП на 24.I.2020год., сумата 20 000лв.

Следващият спорен въпрос в настоящето производство, очертан с предметните предели на въззивната жалба, е процента на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия М. М., каквото възражение застрахователят е въвел своевременно в производството пред първоинстанционния съд. Съгласно разпоредбата на чл.51ал.2 ЗЗД ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. При така установената фактическа обстановка по делото, съдът намира, че процесното ПТП е осъществено поради нарушаване на правилата за движение по пътищата и от двамата участници в него, т.е. налице е съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия пешеходец М. М.. В задължителната практика на ВКС /т.7 от ППВС№17/1963год./ е застъпено становището, че обезщетението за вреди се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за настъпването им, като от значение е причинната връзка между поведението на пострадалия и настъпилния вредоносен резултат. Съгласно т.7 от ТР№1/23.XII.2015год. по тълк.д.№1/2014год. на ОСТК на ВКС, „съпричиняването на вредата изисква наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилния вредоносен резултат, но не и вина“. Приносът на увредения- обективен елемент от съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен. Или само по себе си нарушението на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата, не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение, тъй като е необходимо нарушението да бъде в пряка причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат, т.е. последният да е негово следствие, доколкото приложението на правилото на чл.51ал.2 ЗЗД е обусловено от наличието на причинна връзка между вредоносния резултат и поведението на пострадалия, с което той обективно е създал предпоставки за настъпване на увреждането, като също така приносът трябва да е конкретен и да се изразява в извършването на определени действия или въздържането от такива действия от страна на пострадалото лице, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем. Т.е. съпричиняване на вреди от пострадалото лице е налице тогава, когато за настъпването на вредата са допринесли най-малко две лица- деликвентът и увреденият.

Безспорно се установи по делото, че деликвентът Н.В., като водач на лек автомобил „Ф. П.“ с рег.№***, е нарушил правилата за движение по чл.116 и чл.117 ЗДвП, тъй като е възприел децата на пътя извън опасната зона, не е управлявал лекия автомобил така, че да избегне внезапен удар с едно от децата, които представляват предвидимо препятствие на пътя, чието

поведение е непредсказуемо, и с това си поведение виновно и противоправно е причинил процесното ПТП. Но и самият пострадал- малолетното дете М. М. е допринесъл за настъпване на ПТП и на травматичното си увреждане, като е предприел внезапно пресичане на пътното платно, бягайки, на необозначено с пешеходна пътека място, пред паркирал лек автомобил, който му е пречел да вижда движещите се по пътя автомобили. Действията на деликвента и пострадалия са едновременни и в равна степен са допринесли за настъпване на процесното ПТП и вредоносния резултат от него. Поради което правилно и законосъобразно първоинстанционният съд е определил 50% съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия М. М.. Предвид съпричиняването на вредоносния резултат от пострадалия ищец, ще следва обезщетението за неимуществени вреди да се намали съразмерно, като му се присъди обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 10 000лв.

По гореизложените съображения ще следва въззивният съд на основание чл.271ал.1 ГПК да отмени решението на ОС Пловдив в частта, с която З.Д "Е." АД гр.С. е осъдено да заплати на М. Б. М. обезщетение за неимуществени вреди, болки и страдания, в резултат на телесните увреждания, причинени при ПТП на 24.I.2020год. за сумата над 10 000лв. до присъдения размер от 15 000лв., като отхвърли предявения иск по чл.432ал.1 КЗ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди над 10 000лв. до претендирувания размер от 60 000лв., като неоснователен.

Ищецът претендира и законни лихви върху обезщетението, считано от датата на уведомяване на застрахователното дружество- 25.II.2020год. до окончателното му изплащане, съгласно чл.429ал.3 КЗ. Съгласно разпоредбата на чл.429ал.1 КЗ „с договора за застраховка „Гражданска отговорност“ застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователни договор застрахователна сума, отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие“. В застрахователното обезщетение по ал.1 се включва и лихва за забава, когато застрахованият отговоря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал.3, съгласно чл.429ал.2т.2 КЗ. А съгласно разпоредбата на чл.429ал.3 КЗ лихвите за забава на застрахования по ал.2т.2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума /лимита на отговорност/. В този случай застрахователят плаща само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяване от застрахования за настъпване на застрахователното събитие по реда на чл.430ал.1 и 2 КЗ, или от датата на уведомяване или от предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. В настоящият случай застрахованият не е уведомил застрахователя по реда на

чл.430ал.1 и 2 КЗ за настъпилото застрахователно събитие. Поради което лихви за забава ще се дължат от застрахователя на увреденото лице М. М., считано от датата на предявяване на застрахователната претенция- 25.ІІ.2020год.. Като е присъдил законни лихви върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от датата на застрахователната претенция, която е най-ранната дата на уведомяване на застрахователя за настъпилото застрахователно събитие- 25.ІІ.2020год., първоинстанционният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, а възражението на жалбоподателя е неоснователно.

Ще следва да се измени първоинстанционното решение и в частта за разноските, като дължимата ДТ съразмерно на уважената част от иска възлиза на 400лв., и над този размер до присъдената ДТ от 600лв. решението ще следва да се отмени.

Ще следва първоинстанционното решение да се отмени и в частта, с която ответното застрахователно дружество е осъдено да заплати изплатени от бюджета на съда разноски за възнаграждения на вещи лица над сумата 207лв. до присъдените 441.25лв., съобразно уважената част от предявения иск.

Ще следва първоинстанционното решение да се измени и в частта, с която ищеца М. М., представляван от неговата майка и законна представителка Г. Е. А., е осъден да заплати на З.Д "Е." АД гр.С. направените по делото разноски, съобразно отхвърлената част от иска, като ги увеличи от 528.75лв. на 883.33лв.

Ще следва първоинстанционното решение да се измени и в частта, с която ответното застрахователно дружество е осъдено да заплати на пълномощника на ищеца М. М.- адв. Р. М. адвокатско възнаграждение в размер на 2 750лв., като го намали на 1 560лв., съразмерно на уважената част от предявения иск.

Ще следва на основание чл.38ал.1 ГПК в полза на пълномощника на ищеца М. М.- адв. Р. М. да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 780лв. пред въззивната инстанция, съразмерно на отхвърлена част от въззивната жалба, на основание чл.7ал.2т.2 от Наредба№1/9.VII.2004год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Ще следва на основание чл.78ал.3 ГПК да се осъди въззиваемия М. М., представляван от неговата майка и законна

представителка Г. А. да заплати на жалбоподателя З.Д "Е." АД гр.С. разносики пред въззивната инстанция в размер на 200лв. за юрисконсултско възнаграждение, съразмерно на уважена част от въззивната жалба.

На основание гореизложеното и чл.271 ГПК и чл.272 ГПК
Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №358/19.IX.2023год. постановено по т.д. №378/2021год. на Пловдивския окръжен съд В ЧАСТТА, с която З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** е осъдено да заплати на М. Б. М., ЕГН *****, представляван от неговата майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН ***** обезщетение за неимуществени вреди за претърпените от него болки, страдания и психически стрес от причинените му телесни увреждания при ПТП, настъпило на 24.I.2020год., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 25.II.2020год. до окончателното и изплащане, за разликата над 10 000лв. до уважения размер от 15 000лв. и вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявеният от М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, с адрес с.С., община Р., област П., ул."Л." №* срещу ЗАД „Е.“ АД гр.С., ЕИК *** иск с правно основание чл.432ал.1 КЗ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за претърпените от него болки, страдания и психически стрес, вследствие на телесните увреждания, които са му причинени при ПТП, настъпило на 24.I.2020год., за разликата над 10 000лв. до уважения размер от 15 000лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 25.II.2020год. до окончателното и изплащане, **КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН!**

ПОТВЪРЖДАВА решение №358/19.IX.2023год. по т.д. №378/2021год. на Пловдивски окръжен съд В ЧАСТТА, с която З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** е осъдено да заплати на М. Б. М., ЕГН *****,

представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН *****, с адрес с.С., община Р., област П., ул."Л." №*, обезщетение за неимуществени вреди за претърпените от него болки, страдания и психически стрес от причинените му телесни увреждания при ПТП, настъпило на 24.I.2020год., в размер на 10 000лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 25.II.2020год. до окончателното и изплащане, както и в частта, с която предявеният иск е отхвърлен като неоснователен за разликата над 15 000лв. до 60 000лв., **КАТО ЗАКОНОСЪОБРАЗНО!**

ОТМЕНЯ решение №358/19.IX.2023год. по т.д. №378/2021год. на Пловдивски окръжен съд В ЧАСТТА, с която З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** е осъдено да заплати в полза на Държавата, по бюджета на съдебната власт и по сметката на Пловдивски окръжен съд ДТ над сумата 400лв. до присъдения размер от 600лв. и на сумата над 207лв. до присъдения размер от 441.25лв. за изплатени от бюджета на съда деловодни разноски по делото, съразмерно на уважената част от предявения иск, в частта, с която е осъдено да заплати на адв. Р. М. за оказаната безплатна правна помощ на ищеца адвокатско възнаграждение над 1 560лв. до присъдените 2 750лв. и в частта, с която М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН ***** е осъден да заплати на З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** 528.75лв. разноски, съразмерно на отхвърлената част от иска, и вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** да заплати в полза на Държавата, по бюджета на съдебната власт и сметката на Пловдивски окръжен съд ДТ в размер на 400лв. /четиристотин лева лева/ и сумата 207лв. /двеста и седем лева/ за изплатени от бюджета на съда възнаграждения на вещи лица за изготвяне на експертизи, съразмерно на уважената част от предявения иск.

ОСЪЖДА З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** да заплати на адвокат Р. И. М. с личен № *** на основание чл.38ал.2 от ЗА адвокатско възнаграждение в размер на 1 560лв. с ДДС /хиляда петстотин и шестдесет лева/ за оказана безплатна помощ на ищеца в производството пред ОС-Пловдив, съразмерно на уважената част от иска и сумата 780лв. с ДДС /седемстотин и осемдесет лева/, представляващо адвокатско възнаграждение за оказана безплатна помощ на ищеца пред въззивната съдебна инстанция, съразмерно на

отхвърлената част от въззивната жалба.

ОСЪЖДА М. Б. М., ЕГН *****, представляван от своята майка и законна представителка Г. Е. А., ЕГН ***** да заплати на З.Д "Е." АД гр.С., ЕИК *** сумата 883.33лв. /осемстотин осемдесет и три лева и тридесет и три стотинки/ разноски, съразмерно на отхвърлената част от иска пред първата съдебна инстанция и 200лв. /двеста лева/ разноски пред въззивната съдебна инстанция, съразмерно на уважената част от въззивната жалба.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от връчването му на страните по делото, при наличие на предпоставките по чл.280 ГПК!

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____